

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกองทุนรวม

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกองทุนรวม

1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกองทุนรวม

1.1 ความเป็นมา

บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมแห่งแรกของประเทศไทย ได้จัดตั้งขึ้นในปีพ.ศ. 2518 โดยความร่วมมือกันระหว่างรัฐบาลไทยและบรรษัทการเงินระหว่างประเทศ (International Finance Corporation – IFC) ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งของธนาคารโลกและได้มีการจัดตั้งและจัดการกองทุนรวมโครงการแรกในปีพ.ศ. 2520 ภายใต้ชื่อ “โครงการกองทุนสินปัญญา” ด้วยขนาดกองทุน 100 ล้านบาทและมีอายุโครงการ 10 ปี ในปีพ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์พ.ศ. 2535 มีผลบังคับใช้จึงได้มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ขึ้นเพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลและส่งเสริมพัฒนาธุรกิจหลักทรัพย์ธุรกิจจัดการลงทุนและตลาดทุนของประเทศโดยในวันที่ 19 มีนาคมพ.ศ. 2535 กระทรวงการคลังได้พิจารณาให้ใบอนุญาตการจัดการกองทุนรวมแก่บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมที่จัดตั้งขึ้นใหม่เพิ่มอีก 7 บริษัทรวมกับบริษัทเดิมอีก 1 บริษัทเป็น 8 บริษัทมีผลให้ธุรกิจการจัดการกองทุนรวมขยายตัวขึ้นอย่างรวดเร็วและกลายเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาตลาดทุนของประเทศไทย ปลายปีพ.ศ. 2538 สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ได้เปิดให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการจัดการกองทุนรวมเพิ่มเติมซึ่งมีกลุ่มผู้ผ่านการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์จำนวน 7 กลุ่ม (ไม่นับรวมผู้จัดตั้งบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมเพื่อผู้ลงทุนต่างด้าวจำกัด) โดยต่อมาในปีพ.ศ. 2539 – 2540 กลุ่มผู้ผ่านการพิจารณาดังกล่าวได้ทยอยจัดตั้งบริษัทขึ้นเพื่อรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการจัดการกองทุนรวมจากกระทรวงการคลังซึ่งมีกลุ่มที่สามารถดำเนินการจัดตั้งบริษัทได้เพียง 6 บริษัทรวมกับบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมที่จัดตั้งแล้วก่อนหน้านี้เป็น 14 บริษัท ปัจจุบันณวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2551 มีบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมทั้งสิ้น 23 บริษัทคือ

1.1.1 บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน กรุงศรี จำกัด เลขที่ 898 อาคารเพลินจิตทาวเวอร์ ชั้น 1-2 โซนเอ และชั้น 12 ถนนเพลินจิต แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร 0-2657-5757 โทรสาร 0-2657-5777 <http://www.ayfunds.com>

1.1.2 บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน กรุงไทย จำกัด (มหาชน) เลขที่ 11 อาคารคิวเฮาส์ สาทร ชั้น G, M และ 10 ถนนสาทรใต้ แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120 โทร 0-2670-4900 โทรสาร 0-2679-1820 <http://www.ktam.co.th>

1.1.3 บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน กสิกรไทย จำกัด เลขที่ 400/22 อาคารธนาคาร กสิกรไทย ชั้น 6 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400 โทร 0-2673-3999 โทรสาร 0-2673-3900 <http://www.kasikornasset.com>

1.1.4 บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ซีไอเอ็มบี-พริ้นซิเพิล จำกัด เลขที่ 44 ชั้น 16 ถนน หลังสวน แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร 0-2686-9500 โทรสาร 0-2657-3167 <http://www.cimb-principal.co.th>

1.1.5 บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ทหารไทย จำกัด เลขที่ 990 อาคารอับดุลราฮิม เพลส ชั้น 32 ถนนพระราม 4 แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10500 โทร 0-2636-1800 โทรสาร 0-2636-1820 <http://www.tmbam.com>

1.1.6 บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม ทองคำ แอสเซท จำกัด 100/43 อาคารสาทร นครทาวเวอร์ ชั้น 23 ถนนสาทรเหนือ แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร 10500 โทร 0-2685-0555 โทรสาร 0-2636-7960 <http://www.thongcomeasset.com>

1.1.7 บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ทิสโก้ จำกัด เลขที่ 48/16 – 17 อาคารทิสโก้ ทาวเวอร์ ชั้น 9 ถนนสาทรเหนือ แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10500 โทร 0-2633-6000 โทรสาร 0-2633-7300 <http://www.tiscoasset.com>

1.1.8 บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ธนชาติ จำกัด เลขที่ 898 อาคารเพลินิจิตทาวเวอร์ ชั้น 15,18 ถนนเพลินิจิต แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร 0-2263-0800 โทรสาร 0-2263-0811-4 <http://www.thanachartfund.com>

1.1.9 บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ฟินันซ่า จำกัด เลขที่ 48/21, 48/24 อาคารทิสโก้ ทาวเวอร์ ชั้น 12 เอ ถนนสาทรเหนือ แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10500 โทร 0-2352-4000 โทรสาร 0-2352-4098-9 <http://www.finansa-asset.com>

1.1.10 บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ยูโอบี (ไทย) จำกัด เลขที่ 191 ชั้น 11 ถนนสาทรใต้ แขวงยานนาวา เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120 โทร. 0-2676-7100 โทรสาร 0-2676-7880-7 <http://www.uobam.co.th>

1.1.11 บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน อเบอร์ดีน จำกัด เลขที่ 179 อาคารบางกอกซิติ้ ทาวเวอร์ ชั้น 28 ถนนสาทรใต้ แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120 โทร 0-2352-3333 โทรสาร 0-2352-3388 <http://www.aberdeen-asset.co.th>

1.1.12 บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน เกียรตินาคิน จำกัด เลขที่ 942/135 อาคารชาญ อิศระทาวเวอร์ ชั้น 4 ถนนพระราม4 แขวงสุริวงส์ เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10500 โทร. 0-2624-8500 โทรสาร 0-2624-8599 <http://www.kk-fund.com>

1.1.13 บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน เอ็มเอฟซี จำกัด (มหาชน) เลขที่ 199 ชั้น G และ ชั้น 21-23 อาคารคอลลัมน์ทาวเวอร์ ถนนรัชดาภิเษก เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110 โทร 0-2649-2000 โทรสาร 0-2649-2100, 0-2649-2111 <http://www.mfcfund.com>

1.1.14 บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนแมนูไลฟ์ (ประเทศไทย) จำกัด เลขที่ 364/30 อาคาร แมนูไลฟ์เพลส ชั้น 6 ถนนศรีอยุธยา แขวงถนนพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400 โทรศัพท์ 0-2246-7650 โทรสาร 0-2642-6341 <http://www.manulife-asset.co.th>

1.1.15 บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม แลนด์ แอนด์ เฮ้าส์ จำกัด เลขที่ 11 อาคารกิว เฮ้าส์ สาทร์ ชั้น 14 ถนนสาทรใต้ แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120 โทร 0-2286-3484 โทรสาร 0-2286-3585 <http://www.lhfund.co.th>

1.1.16 บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน แอสเซท พลัส จำกัด เลขที่ 175 อาคารสาทรซิตี้ ทาวเวอร์ ชั้น 17 ถนนสาทรใต้ แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120 โทร. 0-2672-1000 โทรสาร 0-2286-4472 <http://www.assetfund.co.th>

1.1.17 บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ไทยพาณิชย์ จำกัด เลขที่ 19 ไทยพาณิชย์ ปาร์ค พลาซ่า อาคาร 3 ชั้น 21-22 ถนนรัชดาภิเษก แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทร. 0-2949-1500 โทรสาร 0-2949-1501 <http://www.scbam.com>

1.1.18 บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ไอเอ็นจี (ประเทศไทย) จำกัด เลขที่ 130-132 อาคารสินธรทาวเวอร์ 3 ชั้น 15 และ 17 ถนนวิฑู แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร 0-2688-7777 โทรสาร 0-2688-7700 <http://www.ingfunds.co.th>

1.1.19 บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม กิมเอ็ง จำกัด เลขที่ 999/9 อาคารสำนักงาน ดี ออฟฟิศเสสแอทเซ็นทรัล เวิลด์ ชั้น 20 ถนนพระรามที่ 1 แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร 0-2264-5111 โทรสาร 0-2264-5132 <http://www.keat.co.th>

1.1.20 บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม ซีมิโก้ จำกัด เลขที่ 287 อาคารลิเบอร์ตี้สแควร์ ชั้น 8 ถนนสีลม แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10500 โทร 0-2624-6300 โทรสาร 0-2624-6330 <http://www.seamicoasset.com>

1.1.21 บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด เลขที่ 175 อาคารสาทรซิตี้ทาวเวอร์ ชั้น 7 ชั้น 21 และ ชั้น 26 ถนนสาทรใต้ แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120 โทร 0-2674-6488 โทรสาร 0-2679-5995-6 <http://www.bblam.co.th>

1.1.22 บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม ฟิลลิป จำกัด เลขที่ 849 อาคารรววัฒน์ ชั้น 22 ถนนสีลม แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10500 โทร. 0-2635-3033 โทรสาร 0-2635-3040 <http://www.phillipasset.co.th>

1.1.23 บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม วรณ จำกัด เลขที่ 989 อาคารสยามทาวเวอร์ ชั้น 24 (สยามดิศคัพเวอร์รี่) ถนนพระราม 1 แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร 0-2659-8888 โทรสาร 0-2659-8860-1 <http://www.one-asset.com>

1.2 กองทุนรวมคือเครื่องมือในการลงทุน (investment vehicle) สำหรับผู้ลงทุนรายย่อยที่ประสงค์จะนำเงินมาลงทุนในตลาดเงินตลาดทุนแต่คิดขัดด้วยอุปสรรคหลายประการที่ทำให้การลงทุนด้วยตนเองไม่สามารถได้ผลลัพธ์ตามเป้าหมายที่ต้องการเช่น

1.2.1 มีทุนทรัพย์จำนวนจำกัดไม่สามารถกระจายการลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศได้มากพอเพื่อลดความเสี่ยงจากการลงทุนหรือ

1.2.2 ไม่มีประสบการณ์ความรู้ความชำนาญในการลงทุนหรือ

1.2.3 ไม่มีเวลาจะศึกษาค้นหาและติดตามข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจการลงทุน

1.2.4 กองทุนรวมจึงเป็นเครื่องมือในการลงทุนที่มีประสิทธิภาพมีการจัดการลงทุนอย่างเป็นระบบโดยมีจุดมุ่งหมายให้การลงทุนได้รับผลตอบแทนที่ดีที่สุดภายใต้กรอบความเสี่ยงที่ผู้ลงทุนยอมรับได้

1.3 ผู้เกี่ยวข้องกับกองทุนรวม ภายในโครงสร้างของกองทุนรวมถูกกำหนดขึ้นเพื่อผลประโยชน์ของผู้ถือหน่วยลงทุนโดยประกอบด้วยผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ต่างๆและผู้กำกับดูแลทั้งที่เป็นองค์กรของภาคเอกชนและภาครัฐได้แก่

1.3.1 บริษัทจัดการบริษัทจัดการต้องเป็นบริษัทหลักทรัพย์ที่ได้รับใบอนุญาตจัดการลงทุนจากกระทรวงการคลังเท่านั้นบริษัทจัดการเป็นผู้กำหนดโครงการกองทุนรวมนโยบายการลงทุนและวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอขออนุมัติจากสำนักงานก.ล.ต. และต้องบริหารจัดการลงทุนตามวัตถุประสงค์และนโยบายการลงทุนนั้น โดยเคร่งครัดทั้งนี้บริษัทจัดการจะแจ้งนโยบายการลงทุนและวัตถุประสงค์ในการลงทุนให้ผู้ลงทุนทราบในหนังสือชี้ชวนเสนอขายหน่วยลงทุนที่แจกจ่ายให้แก่ผู้ลงทุนและผู้สนใจลงทุนได้ศึกษาก่อนที่จะลงทุน

1.3.2 ผู้ดูแลผลประโยชน์ผู้ดูแลผลประโยชน์เป็นสถาบันการเงินที่มีคุณสมบัติตามที่สำนักงานก.ล.ต. กำหนดและต้องไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทั้งทางตรงและทางอ้อมกับบริษัทจัดการผู้ดูแลผลประโยชน์จะเป็นตัวแทนของผู้ถือหน่วยลงทุนทำหน้าที่รักษาผลประโยชน์ทั้งหมดของผู้ถือหน่วยลงทุนเช่น

1.3.2.1 ดูแลให้บริษัทจัดการจัดการกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และนโยบายการลงทุนของโครงการลงทุนที่ได้รับอนุมัติจากสำนักงานก.ล.ต. และที่ได้จัดแจ้งไว้ในหนังสือชี้ชวน

1.3.2.2 ทำหน้าที่ชำระราคาซื้อและรับชำระราคาจากการขายทรัพย์สิน

1.3.2.3 เก็บรักษาทรัพย์สินทั้งหมดของกองทุนรวม

1.3.2.4 สอบทานความถูกต้องของมูลค่าทรัพย์สินของกองทุนรวม

1.3.2.5 ดำเนินคดีฟ้องร้องแทนผู้ถือหน่วยลงทุนหากบริษัทจัดการปฏิบัติหน้าที่

โดยมิชอบ

1.3.3 ตัวแทนสนับสนุนการขายหน่วยลงทุนปัจจุบันบุคคลที่จะทำหน้าที่เสนอขายหน่วยลงทุนของกองทุนรวมได้ต้องเป็นบุคคลที่ได้รับอนุญาตจากสำนักงาน ก.ล.ต. เท่านั้น ตัวแทนสนับสนุนการขายหน่วยลงทุนต้องมีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนดและผ่านการทดสอบความรู้ในหลักสูตรการเป็นตัวแทนขายจากสถาบันที่สำนักงาน ก.ล.ต. เห็นชอบขึ้นทะเบียนรายชื่อกับสำนักงาน ก.ล.ต. ต้องปฏิบัติและทำหน้าที่ในการขายตามกรอบที่กฎหมายกำหนดเพื่อป้องกันการขายและการโฆษณาชวนเชื่อให้ผู้ลงทุนเข้าใจผิดในสาระสำคัญ ตัวแทนสนับสนุนการขายหน่วยลงทุนหรือที่เรียกกันอย่างเป็นทางการว่าผู้ทำหน้าที่ขายหรือรับซื้อคืนหน่วยลงทุนกองทุนรวมมีสองระดับ ได้แก่

1.3.3.1 ตัวแทนสนับสนุนการขาย-ระดับหนึ่ง [Investment Planner (IP)] หมายถึงบุคคลที่สามารถให้คำแนะนำในการลงทุนในหน่วยลงทุนของกองทุนรวมแก่ผู้ถือหน่วยลงทุนและผู้สนใจลงทุนทั่วไปทั้งที่เป็นคำแนะนำทั่วไปและคำแนะนำเฉพาะเจาะจง

1.3.3.2 ตัวแทนสนับสนุนการขาย-ระดับสอง [Fundamental Guide (FG)] หมายถึงบุคคลที่สามารถให้คำแนะนำในการลงทุนในหน่วยลงทุนของกองทุนรวมแก่ผู้ถือหน่วยลงทุนและผู้สนใจลงทุนทั่วไปเฉพาะที่เป็นคำแนะนำทั่วไปเท่านั้น

1.3.4 นายทะเบียนหน่วยลงทุนนายทะเบียนหน่วยลงทุนเป็นสถาบันการเงินที่ได้รับอนุญาตจากสำนักงาน ก.ล.ต. ให้มีหน้าที่ดูแลทะเบียนรายชื่อผู้ถือหน่วยลงทุนตลอดจนสิทธิประโยชน์ของผู้ถือหน่วยลงทุนเช่นการจ่ายเงินปันผลและสิทธิประโยชน์อื่นๆ บริษัทจัดการอาจทำหน้าที่เป็นนายทะเบียนหน่วยลงทุนสำหรับกองทุนรวมภายใต้การจัดการของตนก็ได้

1.3.5 ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเป็นบุคคลที่ได้รับอนุญาตให้เป็นผู้สอบบัญชีและมีชื่อขึ้นทะเบียนไว้กับสำนักงาน ก.ล.ต. ต้องไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทั้งทางตรงและทางอ้อมกับบริษัทจัดการมีหน้าที่ตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินของกองทุนรวมตรวจสอบและให้ความเห็นชอบงบการเงินของกองทุนให้ถูกต้องตามมาตรฐานบัญชี

1.3.6 สมาคมบริษัทจัดการลงทุนสมาคมบริษัทจัดการลงทุนจัดตั้งขึ้นภายใต้พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 เป็นสมาคมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักทรัพย์จดทะเบียนสมาคมกับสำนักงาน ก.ล.ต. มีบริษัทจัดการที่ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการจัดการกองทุนรวมการจัดการกองทุนส่วนบุคคลและการจัดการกองทุนส่วนบุคคลที่

เป็นกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเป็นสมาชิกสมาคมมีหน้าที่กำหนดจรรยาบรรณและวางมาตรฐานในการปฏิบัติให้บริษัทสมาชิกยึดถือและปฏิบัติเป็นมาตรฐานเดียวกันทุกรายกำหนดบทลงโทษเมื่อบริษัทสมาชิกฝ่าฝืนและไม่ปฏิบัติตาม

1.3.7 สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์เป็นองค์กรของภาครัฐทำหน้าที่กำกับดูแลธุรกิจหลักทรัพย์รวมถึงการจัดการลงทุนออกระเบียบข้อบังคับประกาศหรือข้อกำหนดตามความในกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

1.4 ด้วยกองทุนรวมเป็นเสมือนหนึ่งเครื่องมือในการลงทุนของผู้ลงทุนดังนั้นจึงต้องมีความหลากหลายเพื่อให้มีความเหมาะสมกับแต่ละลักษณะของผู้ลงทุน โดยทั่วไปกองทุนรวมสามารถแบ่งออกได้ดังนี้

1.4.1 แบ่งตามประเภทของการขายคืนหน่วยลงทุนสามารถแบ่งได้ 2 ประเภท

1.4.1.1 กองทุนปิด (Closed-End fund) กองทุนรวมที่มีหน่วยลงทุนคงที่ไม่เพิ่มขึ้นและไม่ลดลงและเปิดให้มีการจองซื้อเพียงครั้งเดียวเมื่อจัดตั้งโครงการมีกำหนดอายุโครงการแน่นอนและบริษัทจัดการไม่รับซื้อคืนหน่วยลงทุนก่อนครบกำหนดอายุโครงการผู้ถือหน่วยลงทุนไม่สามารถไถ่ถอนหน่วยลงทุนก่อนครบกำหนดอายุโครงการได้โดยส่วนใหญ่แล้วอายุโครงการของกองทุนรวมในประเทศไทยจะมีกำหนด 3 ปี 5 ปีหรือ 10 ปีและเพื่อเพิ่มสภาพคล่องให้แก่ผู้ถือหน่วยลงทุนบริษัทจัดการอาจนำหน่วยลงทุนของกองทุนปิดไปจดทะเบียนซื้อขายในตลาดรอง (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย) หรือจัดให้มีตัวแทนจัดการซื้อขาย (Market maker)

1.4.1.2 กองทุนเปิด (Open-End fund) กองทุนรวมที่สามารถเพิ่มหรือลดหน่วยลงทุนได้ไม่มีกำหนดอายุโครงการและบริษัทจัดการรับซื้อคืนหน่วยลงทุนตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในหนังสือชี้ชวนเช่นทุกวันทุกสัปดาห์ทุกสองสัปดาห์ทุกเดือนทุกไตรมาสหรือทุกหกเดือนกองทุนเปิดจึงเป็นที่นิยมมากกว่ากองทุนปิดเพราะมีสภาพคล่องมากกว่า

ตารางที่ 6.1 เปรียบเทียบระหว่างกองทุนปิดกับกองทุนเปิด

ตารางเปรียบเทียบกองทุนปิดและกองทุนเปิด		
	กองทุนปิด	กองทุนเปิด
จำนวนหน่วยลงทุน	กำหนดแน่นอนไม่เพิ่มไม่ลด	สามารถเพิ่มหรือลดลงได้
อายุโครงการ	มีกำหนดแน่นอน	ไม่มีกำหนด (evergreen)
การซื้อหน่วยลงทุน	เปิดให้จองซื้อครั้งเดียวเมื่อเริ่มโครงการหากประสงค์ซื้อเพิ่มในภายหลังต้องเข้าซื้อในตลาดรอง (กรณีบริษัทจัดการนำหน่วยลงทุนเข้าจดทะเบียนซื้อขาย) หรือแสดงความจำนงกับตัวแทนขาย (market maker) ที่บริษัทจัดการแต่งตั้ง	สามารถซื้อเพิ่มจำนวนหน่วยกับบริษัทจัดการโดยตรงหรือติดต่อผ่านตัวแทนสนับสนุนการขายที่บริษัทจัดการแต่งตั้งทั้งที่เป็นบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล เช่น ธนาคารหรือบริษัทหลักทรัพย์ซึ่งจะทำหน้าที่ส่งคำสั่งซื้อมายังบริษัทจัดการ
การขายคืนหน่วยลงทุน	บริษัทจัดการไม่รับซื้อคืนหน่วยลงทุนจนกว่าจะครบอายุโครงการหากผู้ลงทุนมีความจำเป็นต้องใช้เงินต้องขายหน่วยลงทุนที่ถือไว้ในตลาดรองในราคาตลาดให้แก่ผู้ประสงค์ซื้อ	บริษัทจัดการรับซื้อคืนหน่วยลงทุนตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในหนังสือชี้ชวน (รายวันรายสัปดาห์รายเดือน) ในราคาเท่ากับมูลค่าทรัพย์สินสุทธิหักด้วยค่าธรรมเนียม(ถ้ามี)
การจดทะเบียนซื้อขาย	นิยมจดทะเบียนซื้อขายหน่วยลงทุนในตลาดรองเช่น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	ไม่นิยมจดทะเบียนซื้อขายหน่วยลงทุนในตลาดรองเพราะสามารถซื้อขายผ่านตัวแทนสนับสนุนการขายได้อยู่แล้ว

ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2554)

1.4.2 แบ่งตามนโยบายการลงทุน 10 แบบมาตรฐานของสำนักงานก.ล.ต. มีดังนี้

1.4.2.1 กองทุนรวมตราสารแห่งทุน (Equity fund) กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งตราสารทุนโดยเฉลี่ยในรอบปีบัญชีไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวมบริษัทจัดการต้องรายงานค่าเฉลี่ยการถือครองตราสารทุนให้สำนักงานก.ล.ต. ทราบทุกกรอบระยะเวลาสามเดือนหกเดือนเก้าเดือนและสิบสองเดือนของรอบบัญชีกองทุนหากค่าเฉลี่ยการถือครองตราสารทุนไม่ถึงร้อยละ 65 ในรอบระยะเวลาใดให้บริษัทจัดการแสดงผลโดยชัดเจนเพื่อที่สำนักงานก.ล.ต. จะได้นำไปเปิดเผยให้แก่ผู้ลงทุนและผู้สนใจลงทุนทราบต่อไปโดยทั่วไปแล้วกองทุนรวมตราสารแห่งทุนมีความเสี่ยงสูงกว่ากองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในตราสารประเภทอื่นจึงเหมาะสำหรับผู้ลงทุนที่ยอมรับความเสี่ยงได้สูงและควรลงทุนเพื่อหวังผลที่ดีกว่าในระยะยาว

1.4.2.2 กองทุนรวมตราสารแห่งหนี้ (General fixed income fund) กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในหรือมีไว้เฉพาะเงินฝากหรือหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่นหรือการหาผลตอบแทนโดยวิธีอื่นตามที่สำนักงานก.ล.ต. กำหนดหรือให้ความเห็นชอบให้กองทุนประเภทดังกล่าวลงทุนได้ห้ามมิให้กองทุนรวมตราสารแห่งหนี้ลงทุนหรือมีไว้ซึ่งตราสารทุนหรือตราสารกึ่งหนี้กึ่งทุน (หุ้นกู้แปลงสภาพ) ยกเว้นแต่สำนักงานก.ล.ต. จะพิจารณาอนุญาตเมื่อมีผู้ให้คำรับรองที่น่าเชื่อถือได้ว่าจะเป็นผู้รับซื้อตราสารทุนหลังการแปลงสภาพนั้นออกไปจากกองทุนโดยทั่วไปแล้วกองทุนรวมตราสารแห่งหนี้มีความเสี่ยงน้อยกว่ากองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในตราสารทุนจึงเหมาะสำหรับผู้ลงทุนที่ยอมรับความเสี่ยงได้น้อยกว่า

1.4.2.3 กองทุนรวมตราสารแห่งหนี้ระยะยาว (Long-term fixed income fund) กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในหรือมีไว้เฉพาะเงินฝากหรือหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่นหรือการหาผลตอบแทนโดยวิธีอื่นตามที่สำนักงานก.ล.ต. กำหนดหรือให้ความเห็นชอบให้กองทุนประเภทดังกล่าวลงทุนได้โดยกองทุนมีวัตถุประสงค์ที่จะดำรงพอร์ตโฟลิโอคู่ระยะ (portfolio duration) ในขณะที่ใดขณะหนึ่งของกองทุนรวมนั้นมากกว่าหนึ่งปีขึ้นไปพอร์ตโฟลิโอคู่ระยะ (portfolio duration) หมายถึงอายุถัวเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักของกระแสเงินที่ได้รับจากทรัพย์สินของกองทุนรวมพอร์ตโฟลิโอคู่ระยะมากกว่าหนึ่งปีมีความหมายโดยทั่วไปว่าทรัพย์สินที่กองทุนลงทุนและมีไว้มีอายุเฉลี่ยมากกว่าหนึ่งปีเหมาะสำหรับผู้ลงทุนที่ยอมรับความเสี่ยงต่ำและสามารถลงทุนระยะยาวได้

1.4.2.4 กองทุนรวมตราสารแห่งหนี้ระยะสั้น (Short-term fixed income fund) กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในหรือมีไว้เฉพาะเงินฝากหรือหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่นหรือการหาผลตอบแทนโดยวิธีอื่นตามที่สำนักงานก.ล.ต. กำหนดหรือให้ความเห็นชอบให้กองทุนประเภท

ดังกล่าวลงทุนได้โดยกองทุนมีวัตถุประสงค์ที่จะดำรงพอร์ตโฟริโอคู่ระยะ (portfolio duration) ในขณะที่ขณะหนึ่งของกองทุนรวมนั้นไม่เกินหนึ่งปีพอร์ตโฟริโอคู่ระยะต่ำกว่าหนึ่งปีมีความหมายโดยทั่วไปว่าทรัพย์สินที่กองทุนลงทุนและมีไว้มีอายุเฉลี่ยน้อยกว่าหนึ่งปีเหมาะสำหรับผู้ลงทุนที่ต้องการลงทุนระยะสั้นและต้องการความเสี่ยงต่ำ

1.4.2.5 กองทุนรวมผสม (Balanced fund) กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่นหรือการหาผลตอบแทนโดยวิธีอื่นตามที่สำนักงาน ก.ล.ต. กำหนดหรือให้ความเห็นชอบให้กองทุนประเภทดังกล่าวลงทุนได้โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะดำรงอัตราส่วนการลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งตราสารทุนในขณะใดขณะหนึ่งไม่เกินร้อยละ 65 และไม่ต่ำกว่าร้อยละ 35 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวมกองทุนผสมลงทุนในตราสารได้ทุกประเภทผู้จัดการกองทุนสามารถแสวงหาโอกาสลงทุนที่ดีกว่าได้ทั้งในตลาดตราสารทุนและตลาดตราสารหนี้แต่เป็นการจัดสรรเงินลงทุนประเภทสมดุลเพราะมีข้อกำหนดเกี่ยวกับ ceiling และ floor ในการลงทุนในตราสารทุนกองทุนผสมเหมาะสำหรับผู้ลงทุนที่ยอมรับความเสี่ยงได้ปานกลาง

1.4.2.6 กองทุนรวมผสมแบบยืดหยุ่น (Flexible portfolio fund) กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่นหรือการหาผลตอบแทนโดยวิธีอื่นตามที่สำนักงาน ก.ล.ต. กำหนดหรือให้ความเห็นชอบให้กองทุนประเภทดังกล่าวลงทุนได้ทั้งนี้การลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่นหรือการหาผลตอบแทนโดยวิธีอื่นดังกล่าวขึ้นกับการตัดสินใจลงทุนของผู้จัดการกองทุนรวมตามความเหมาะสมและสถานการณ์ในแต่ละขณะกองทุนรวมผสมแบบยืดหยุ่นสามารถลงทุนในตราสารทุกประเภทเช่นเดียวกับกับกองทุนรวมผสมแต่ไม่มีข้อกำหนดเกี่ยวกับ ceiling และ floor ในการลงทุนในตราสารทุนแต่อย่างใดการจัดสรรเงินลงทุนของกองทุนรวมผสมแบบยืดหยุ่นระหว่างตลาดตราสารทุนและตลาดตราสารหนี้จึงอยู่กับดุลพินิจของผู้จัดการกองทุนกองทุนรวมผสมแบบยืดหยุ่นเหมาะสำหรับผู้ลงทุนที่ยอมรับความเสี่ยงได้ปานกลาง

1.4.2.7 กองทุนรวมหน่วยลงทุน (Fund of funds) กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งหน่วยลงทุนและใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหน่วยลงทุนของกองทุนรวมโดยเฉลี่ยในรอบปีบัญชีไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวมเนื่องจากกองทุนรวมมีข้อดีหลายประการที่สำคัญคือมีการกระจายการลงทุนความเสี่ยงจึงลดลงทั้งยังมีต้นทุนเฉลี่ยต่ำกว่ากองทุนรวมหน่วยลงทุนจึงรับเอาข้อได้เปรียบดังกล่าวมานอกจากนั้นแล้วกองทุนรวมหน่วยลงทุนยังกระจายการลงทุนไปในหลายกองทุนรวมภายใต้การจัดการของหลายผู้จัดการกองทุนและหลายบริษัทจัดการจึงเป็นการกระจายความเสี่ยงที่กว้างขวางกว่าข้อเสียของกองทุนรวมหน่วยลงทุนอยู่ที่มีค่าธรรมเนียมในการจัดการและค่าใช้จ่ายอื่นๆซ้ำซ้อน

1.4.2.8 กองทุนรวมใบสำคัญแสดงสิทธิ (Warrant fund) กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นกู้ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหน่วยลงทุนและใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นเพิ่มทุนโดยเฉลี่ยในรอบปีบัญชีไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวมการลงทุนในใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นมีความเสี่ยงสูงกองทุนประเภทนี้จึงมีความเสี่ยงสูงมาก

1.4.2.9 กองทุนรวมกลุ่มธุรกิจ (Sector fund) กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งตราสารทุนของบริษัทที่มีธุรกิจหลักประเภทเดียวกันตามที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนดโดยเฉลี่ยในรอบปีบัญชีไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวมกองทุนรวมกลุ่มธุรกิจมีการลงทุนกระจุกตัวจึงมีความเสี่ยงสูงกว่ากองทุนรวมตราสารแห่งทุนโดยทั่วไป

1.4.2.10 กองทุนรวมตลาดเงิน (Money market fund) กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งตราสารหนี้ที่มีคุณภาพและมีกำหนดชำระเงินต้นเมื่อทวงถามหรือมีอายุคงเหลือไม่เกิน 1 ปี กองทุนรวมตลาดเงินมีนโยบายการลงทุนที่คล้ายคลึงกับกองทุนรวมตราสารแห่งหนี้ระยะสั้นมีความเสี่ยงต่ำสุดเหมาะสำหรับการลงทุนระยะสั้นของผู้ลงทุนที่ไม่ต้องการความเสี่ยง

1.5 กองทุนรวมประเภทพิเศษแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1.5.1 กองทุนรวมมีประกัน (Guarantee fund) กองทุนรวมมีประกันคือกองทุนรวมที่บริษัทจัดการจัดให้มีสถาบันการเงินเป็นผู้ประกันต่อผู้ถือหน่วยลงทุนว่าจะจ่ายเงินลงทุนหรือเงินลงทุนและผลตอบแทนตามจำนวนเงินที่ประกันไว้ (อาจจะเป็นบางส่วนหรือทั้งหมด) ให้แก่ผู้ถือหน่วยลงทุนเมื่อถือหน่วยลงทุนครบอายุตามระยะเวลาประกันที่กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดให้มีกองทุนรวมมีประกันก็เพื่อที่จะทำให้ผู้ลงทุนมีความมั่นใจว่าเงินลงทุนของตนจะไม่สูญ นโยบายการลงทุนของกองทุนรวมมีประกันการลงทุนอาจเป็นแบบใดแบบหนึ่งในมาตรฐาน 10 แบบตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นผู้ลงทุนต้องพิจารณาให้ถี่ถ้วนก่อนการลงทุนสถาบันการเงินที่เป็นผู้ประกันของกองทุนรวมมีประกันต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้

1.5.1.1 เป็นธนาคารหรือสถาบันการเงินอื่นที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้นหรือธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทเงินทุนตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุนธุรกิจหลักทรัพย์และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ทั้งนี้ผู้ประกันดังกล่าวจะต้องสามารถดำรงเงินกองทุนและกันเงินสำรองได้ตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายที่ควบคุมการประกอบธุรกิจนั้น

1.5.1.2 เป็นธนาคารต่างประเทศที่ได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือในสี่อันดับแรกจากสถาบันการจัดอันดับความน่าเชื่อถือที่ได้รับการยอมรับจากสำนักงานก.ล.ต.

1.5.2 กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (Retirement Mutual Fund : RMF) กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพคือกองทุนรวมที่มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการออมและการลงทุนของบุคคลเพื่อเตรียมความพร้อมไว้สำหรับการเกษียณอายุที่มีคุณภาพผู้ลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพจะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่มากกว่าการลงทุนในกองทุนรวมทั่วไปเพราะเงินลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ไม่เกินปีละ 300,000 บาททั้งนี้ให้นับรวมเงินลงทุนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพหรือกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการแล้วแต่กรณีผู้ลงทุนจะได้รับประโยชน์จากการประหยัดภาษีเงินได้ทันทีตั้งแต่ปีแรกที่เริ่มลงทุนการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพมีดังนี้

1.5.2.1 กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพเหมาะสำหรับใคร?

- 1) ผู้ประกอบอาชีพอิสระซึ่งแต่เดิมมาขาดโอกาสสะสมเงินลงทุนแบบปลอดภาษีเพราะไม่มีระบบบำเหน็จบำนาญรองรับ
- 2) ลูกจ้างที่นายจ้างยังไม่พร้อมที่จะจัดให้มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพทำให้ลูกจ้างไม่สามารถสะสมเงินลงทุนเพื่อวัยเกษียณได้
- 3) ลูกจ้างหรือข้าราชการที่อยู่ในระบบบำเหน็จบำนาญอยู่แล้วและประสงค์ที่จะลงทุนมากกว่าเดิมเพื่อใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีให้เต็มวงเงิน 300,000 บาทตามที่รัฐบาลให้การสนับสนุนและส่งเสริม

1.5.2.2 เงื่อนไขการลงทุนเพื่อให้ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีได้แก่

- 1) เงินลงทุนมาจากเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 แห่งประมวลรัษฎากร
- 2) ผู้ลงทุนที่มีเงินได้ต้องลงทุนแบบผูกพันคือลงทุนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องแต่เมื่อมีความจำเป็นอาจระงับการลงทุนได้ไม่เกินหนึ่งปีติดต่อกันแต่หากผู้ลงทุนไม่มีเงินได้ในปีใดหรือหลายปีติดต่อกันผู้ลงทุนสามารถวางแผนการลงทุนได้โดยไม่ถือว่าเป็นการผิดเงื่อนไขการลงทุนและเมื่อมีเงินได้ก็ให้ลงทุนต่อไปโดยนับอายุการลงทุนตั้งแต่ปีแรกที่ลงทุน
- 3) เงินลงทุนขั้นต่ำต้องไม่น้อยกว่าร้อยละสามของรายได้หรือไม่น้อยกว่าห้าพันบาทต่อปีอย่างใดอย่างหนึ่งที่มีจำนวนเงินต่ำกว่าในการคำนวณรวมเงินลงทุนขั้นต่ำให้รวมเงินลงทุนในทุกๆกองทุนที่ลงทุนในปีนั้นๆ
- 4) เงินลงทุนขั้นสูงต้องไม่เกินร้อยละสิบห้าของเงินได้แต่ต้องไม่เกินสามแสนบาทต่อปีในการคำนวณรวมเงินลงทุนขั้นสูงให้รวมเงินลงทุนในทุกๆกองทุนที่ลงทุนในปีนั้นๆ

5) กองทุนไม่จ่ายเงินปันผล

6) ห้ามนำหน่วยลงทุนของกองทุนไปจำหน่ายจ่ายโอนหรือนำไปเป็นประกัน

7) หากขายคืนหน่วยลงทุนก่อนกำหนดที่ผู้ลงทุนจะมีอายุครบห้าสิบห้าปีบริบูรณ์และถือหน่วยลงทุนมาน้อยกว่าห้าปีผู้ลงทุนต้องนำเงินสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่ได้รับในช่วงห้าปีปฏิทินล่าสุดไปคืนกรมสรรพากรและนำเงินกำไรส่วนเกินทุนที่เกิดจากการขายคืนหน่วยลงทุนนั้นไปคำนวณรวมเป็นรายได้เพื่อเสียภาษีเงินได้ในปีที่มีการขายคืนหน่วยลงทุนนั้น

1.5.2.3 นโยบายการลงทุนของกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ

การลงทุนอาจเป็นแบบใดแบบหนึ่งในมาตรฐาน 10 แบบของสำนักงานก.ล.ด. ตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นซึ่งมีความเสี่ยงและผลตอบแทนในระดับที่แตกต่างกันผู้ลงทุนต้องพิจารณาให้ถี่ถ้วนก่อนการลงทุนทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอายุของผู้ลงทุนการยอมรับความเสี่ยงและการคาดหวังผลตอบแทน

1.5.3 กองทุนรวมที่ลงทุนในต่างประเทศ (Foreign Investment Fund : FIF)

1.5.3.1 กองทุนรวมที่ลงทุนในต่างประเทศคือกองทุนรวมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเงินที่ได้จากการจำหน่ายหน่วยลงทุนในประเทศไปลงทุนในต่างประเทศโดยธนาคารแห่งประเทศไทยได้พิจารณาอนุญาตให้มีการนำเงินไปลงทุนในต่างประเทศได้ในวงเงินจำกัดในแต่ละปีกองทุนรวมที่ลงทุนในต่างประเทศจึงนับเป็นช่องทางเพียงช่องทางเดียวที่ผู้ลงทุนไทยจะสามารถกระจายการลงทุนของตนให้กว้างขวางขึ้นและเป็นการลดความเสี่ยงในการลงทุนบริษัทจัดการที่สามารถจัดตั้งกองทุนรวมที่ลงทุนในต่างประเทศต้องมีคุณสมบัติตามที่สำนักงานก.ล.ด. เห็นชอบบริษัทจัดการอาจให้ผู้จัดการกองทุนในต่างประเทศทำหน้าที่เป็นผู้จัดการกองทุนรวมได้เนื่องจากการลงทุนในต่างประเทศต้องอาศัยผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวในการจัดการลงทุนนโยบายการลงทุนของกองทุนรวมที่ลงทุนในต่างประเทศอาจเป็นแบบใดแบบหนึ่งในมาตรฐาน 10 แบบของสำนักงานก.ล.ด. ตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นซึ่งมีความเสี่ยงและผลตอบแทนในระดับที่แตกต่างกันผู้ลงทุนต้องพิจารณาให้ถี่ถ้วนก่อนการลงทุนทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอายุของผู้ลงทุนการยอมรับความเสี่ยงและการคาดหวังผลตอบแทนกองทุนรวมที่ลงทุนในต่างประเทศต้องลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่นหรือการหาดอกผลโดยวิธีอื่นตามที่สำนักงานก.ล.ด. กำหนดกล่าวคือ

1) ต้องนำเงินไปลงทุนในต่างประเทศทั้งจำนวนเว้นแต่เป็นกรณีเงินฝากในประเทศเพื่อสำรองเงินไว้สำหรับการดำเนินงานของกองทุนหรือการลงทุนรักษาสภาพคล่องของกองทุนเป็นต้น

2) ต้องลงทุนในประเทศที่มีหน่วยงานกำกับดูแลด้านหลักทรัพย์และตลาดซื้อขายหลักทรัพย์ที่เป็นสมาชิกสามัญของ International Organization of Securities Commissions (IOSCO) หรือในประเทศที่มีตลาดซื้อขายหลักทรัพย์เป็นสมาชิกของ Federation International des Bourses de Valeurs (FIBV)

3) ผู้ออกหลักทรัพย์หรือตราสารการเงินอื่นใดและผู้รับฝากเงินต้องเป็นบุคคลที่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายของประเทศที่มีหน่วยงานกำกับดูแลด้านหลักทรัพย์และตลาดซื้อขายหลักทรัพย์เป็นสมาชิกสามัญของ IOSCO หรือของประเทศที่มีตลาดซื้อขายหลักทรัพย์เป็นสมาชิกของ FIBV

4) การลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งหุ้นหุ้นนั้นต้องมีการซื้อขายใน Organized markets ของประเทศนั้นๆ (ตลาดซื้อขายหลักทรัพย์หรือศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานที่กำกับดูแลด้านหลักทรัพย์และตลาดซื้อขายหลักทรัพย์ที่เป็นสมาชิกสามัญของ IOSCO หรือในตลาดซื้อขายหลักทรัพย์เป็นสมาชิกของ FIBV)

1.5.3.2 บริษัทจัดการต้องยื่นคำขอต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเพื่อขอให้พิจารณารับหน่วยลงทุนของกองทุนรวมทั้งลงทุนในต่างประเทศเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนภายใน 15 วันนับตั้งแต่วันถัดจากวันจดทะเบียนกองทุนหากตลาดหลักทรัพย์สั่งไม่รับหน่วยลงทุนของกองทุนรวมทั้งลงทุนในต่างประเทศบริษัทจัดการต้องดำเนินการเพื่อยกเลิกกองทุน

1.5.4 กองทุนรวมหุ้นระยะยาว (Long Term Equity Fund : LTF)

1.5.4.1 กองทุนรวมหุ้นระยะยาวเป็นกองทุนรวมที่เน้นลงทุนในหุ้นโดยทางการสนับสนุนให้จัดตั้งขึ้นเพื่อเพิ่มสัดส่วนผู้ลงทุนสถาบัน (ซึ่งก็คือกองทุนรวม) ที่จะลงทุนระยะยาวในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยการเพิ่มผู้ลงทุนสถาบันดังกล่าวจะช่วยให้ตลาดทุนไทยมีเสถียรภาพมากขึ้นทั้งนี้ผู้ที่ลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาวที่เป็นบุคคลธรรมดาจะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีเพื่อเป็นแรงจูงใจในการลงทุนกองทุนรวมหุ้นระยะยาวเหมาะสำหรับใคร ? กองทุนรวมหุ้นระยะยาวเหมาะสำหรับคนทุกกลุ่มที่ต้องการลงทุนในหุ้นระยะยาวแต่อาจไม่มีความชำนาญเกี่ยวกับการลงทุนในหุ้นหรือไม่มีเวลาจึงลงทุนผ่านกองทุนรวมทั้งนี้ผู้ลงทุนจะต้องเข้าใจและยอมรับความเสี่ยงจากการลงทุนและเงื่อนไขเกี่ยวกับระยะเวลาในการลงทุนได้เงื่อนไขการลงทุนเพื่อให้ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีได้แก่

- 1) เงินลงทุนมาจากเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 แห่งประมวลรัษฎากร
- 2) เมื่อผู้ลงทุนซื้อกองทุนรวมหุ้นระยะยาวแล้วต้องถือหน่วยลงทุนไว้ไม่น้อยกว่า 5 ปีปฏิทิน

3) สามารถลงทุนได้สูงสุด 15% ของเงินได้ในแต่ละปีแต่ทั้งนี้เฉพาะส่วนที่ไม่เกิน 300,000 บาท

4) หากมีการขายคืนหน่วยลงทุนก่อนครบกำหนด 5 ปีปฏิทินถือว่าผิดเงื่อนไขการลงทุนจะต้องคืนเงินภาษีที่ได้รับยกเว้นไปพร้อมเงินเพิ่มในอัตราร้อยละ 1.5 ต่อเดือนโดยนับตั้งแต่เดือนเมษายนของปีและผู้ลงทุนยื่นขอยกเว้นภาษีจนถึงเดือนที่มีการยื่นคืนเงินภาษีนอกจากนั้นต้องจ่ายภาษีของกำไรส่วนเกินทุน (capital gain) โดยถูกหักภาษีที่จ่าย 3% ของเงินกำไรที่ได้รับและยังต้องนำกำไรที่ได้รับจากการขายคืนหน่วยลงทุนไปรวมเป็นเงินได้เพื่อเสียภาษีตอนปลายปีอีกด้วย

1.5.4.2 นโยบายการลงทุนของกองทุนรวมหุ้นระยะยาวกองทุนมีนโยบายการลงทุนแบบเดียวคือลงทุนในหุ้นที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนโดยอาจเน้นลงทุนในหุ้นกลุ่ม SET 50 หุ้นตามกลุ่มอุตสาหกรรมหรือลงทุนในหุ้นตามที่บริษัทจัดการเห็นควรก็ได้ขึ้นอยู่กับรายละเอียดนโยบายการลงทุนของกองทุนรวมหุ้นระยะยาวแต่ละกอง

1.6 หนังสือชี้ชวนเสนอขายหน่วยลงทุนคือเอกสารสำคัญที่บริษัทจัดการจะต้องจัดทำขึ้นและต้องเผยแพร่ให้ผู้ลงทุนทราบหรือแจกจ่ายให้แก่ผู้ลงทุน (เมื่อถูกร้องขอ) ทุกครั้งที่มีการเสนอขายหน่วยลงทุนหนังสือชี้ชวนเสนอขายหน่วยลงทุนของกองทุนรวมซึ่งบริษัทจัดการจัดทำขึ้นให้มี 2 ส่วนคือ

1.6.1 ส่วนสรุปข้อมูลสำคัญที่ผู้ลงทุนควรทราบ โดยในส่วนสรุปข้อมูลสำคัญที่ผู้ลงทุนควรทราบต้องมีรายการอย่างน้อยดังต่อไปนี้

1.6.1.1 ลักษณะที่สำคัญของกองทุนรวม (key feature)

- 1) ชื่อประเภทและอายุของโครงการ
- 2) จำนวนเงินทุนของโครงการมูลค่าที่ตราไว้จำนวนและราคาของหน่วยลงทุนที่เสนอขาย
- 3) นโยบายและวัตถุประสงค์การลงทุน
- 4) นโยบายการจ่ายเงินปันผล
- 5) วันที่เสนอขายหน่วยลงทุน
- 6) สถานที่ติดต่อซื้อขายหน่วยลงทุน
- 7) ชื่อที่อยู่และหมายเลขโทรศัพท์ของผู้ดูแลผลประโยชน์นายทะเบียนหน่วยลงทุนและผู้สอบบัญชี

8) กำหนดเวลาการขายและรับซื้อคืนหน่วยลงทุนภายหลังการเสนอขายครั้งแรกและระยะเวลาการชำระเงินค่าขายคืนหน่วยลงทุน (เฉพาะกองทุนเปิด)

9) หลักเกณฑ์และกำหนดเวลาการรับซื้อคืนหน่วยลงทุนอัตโนมัติ (ถ้ามี) (เฉพาะกองทุนปิด)

10) ข้อมูลอื่นๆเพิ่มเติมในกรณีที่เป็นกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์และกองทุนรวมมีประกันเป็นต้น

1.6.1.2 คำเตือนและข้อแนะนำเกี่ยวกับการลงทุนในหน่วยลงทุนเช่น "การลงทุนในหน่วยลงทุนมิใช่การฝากเงินและมีความเสี่ยงของการลงทุนผู้ลงทุนอาจได้รับเงินลงทุนคืนมากกว่าหรือน้อยกว่าเงินลงทุนเริ่มแรกก็ได้" (ยกเว้นกรณีกองทุนรวมมีประกัน) "ผู้ลงทุนควรศึกษาข้อมูลในหนังสือชี้ชวนให้เข้าใจก่อนซื้อหน่วยลงทุนและเก็บไว้เป็นข้อมูลเพื่อใช้อ้างอิงในอนาคต หากต้องการทราบข้อมูลเพิ่มเติมสามารถขอหนังสือชี้ชวนส่วนข้อมูลโครงการได้ที่บริษัทจัดการหรือผู้ขายหน่วยลงทุน" เป็นต้น

1.6.1.3 ความเสี่ยงในการลงทุนของกองทุนรวมนั้นให้มีรายละเอียดอย่างน้อยดังนี้

- 1) ความเสี่ยงจากการดำเนินงานของผู้ออกตราสาร (credit risk)
- 2) ความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาตราสาร (market risk)
- 3) ความเสี่ยงจากการขาดสภาพคล่องของตราสาร (liquidity risk)
- 4) ความเสี่ยงในความสามารถในการชำระหนี้ในอนาคตของผู้ประกัน

(เฉพาะกองทุนรวมมีประกัน)

5) แนวทางการบริหารเพื่อลดความเสี่ยง (ถ้ามี)

6) การเปรียบเทียบความเสี่ยงและผลตอบแทนกับกองทุนรวมประเภทอื่น (ถ้ามี)

1.6.1.4 ตารางแสดงค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่เรียกเก็บจากผู้ซื้อหรือผู้ถือหน่วยลงทุนรวมหรือกองทุนรวม

1.6.1.5 วันเดือนปีที่รวบรวมข้อมูลไว้ในหนังสือชี้ชวน

1.6.2 ส่วนข้อมูลโครงการ โดยในส่วนข้อมูลโครงการต้องมีรายการตามที่มีปรากฏในส่วนสรุปข้อมูลสำคัญและอื่นๆดังต่อไปนี้

1.6.2.1 ประเภทชื่อจำนวนและมูลค่าตามราคาตลาดหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินหรือการหาดอกผลโดยวิธีอื่นที่กองทุนรวมลงทุนไว้

1.6.2.2 ความเห็นของผู้ดูแลผลประโยชน์เกี่ยวกับการจัดการกองทุนรวมของบริษัทจัดการ

1.6.2.3 ผลการดำเนินงานของกองทุนรวมโดยใช้วิธีวัดผลการดำเนินงานมาตรฐานที่สมาคมกำหนดหากใช้วิธีวัดผลการดำเนินงานอื่นใดให้แสดงผลการดำเนินงานที่ใช้วิธีวัดผลการดำเนินงานตามมาตรฐานที่สมาคมกำหนดควบคู่กันไปด้วยเป็นต้นบริษัทจัดการต้องจัดทำหนังสือชี้ชวนของกองทุนเปิดใหม่ในรอบปีบัญชีซึ่งต้องแสดงข้อมูลที่เป็นปัจจุบันวันสิ้นปีบัญชีนั้นทั้งนี้หนังสือชี้ชวนแบ่งออกเป็น 2 ส่วนเช่นเดียวกันกับหนังสือชี้ชวนที่จัดทำขึ้นสำหรับการเสนอขายหน่วยลงทุนครั้งแรกและให้เพิ่มเติมวันที่จดทะเบียนกองทุนรวมในส่วนลักษณะที่สำคัญของกองทุนรวมด้วย

1.7 ตราสารที่ลงทุนแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มตราสารที่ลงทุนมีดังนี้

1.7.1 ตราสารทุน (Equity Instruments) หมายถึงตราสารที่บริษัทออกให้แก่ผู้ถือเพื่อแสดงสิทธิของความเป็นเจ้าของในกิจการนั้นประเภทของตราสารทุนได้แก่

1.7.1.1 หุ้นสามัญ (Common Stocks หรือ Ordinary Shares) คือตราสารสิทธิที่แสดงความเป็นเจ้าของกิจการและเมื่อกิจการมีกำไรจากการดำเนินงานผู้ถือหุ้นสามัญจะได้รับเงินปันผลในอัตราที่จัดสรรโดยที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้น โดยคำนวณตามสัดส่วนของจำนวนหุ้นที่ถือครองทั้งนี้เงินปันผลอาจมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับผลกำไรจากการดำเนินงานประจำปีของกิจการ

1.7.1.2 หุ้นบุริมสิทธิ (Preferred Stocks) คือตราสารสิทธิที่แสดงความเป็นเจ้าของกิจการที่มีการจัดบุริมสิทธิไว้อย่างชัดเจนไม่สามารถยกเลิกได้เมื่อกิจการมีกำไรจากการดำเนินงานผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิจะได้รับเงินปันผลในอัตราคงที่ตามที่จัดบุริมสิทธิไว้ว่าจะมากหรือน้อยกว่าผู้ถือหุ้นสามัญก็ได้แต่หากกิจการนั้นต้องเลิกดำเนินการและมีการชำระบัญชีโดยการขายทรัพย์สินผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิจะได้รับเงินคืนทุนก่อนผู้ถือหุ้นสามัญ

1.7.1.3 ใบสำคัญแสดงสิทธิในหุ้น (Stock Warrants) คือตราสารสิทธิที่กิจการออกให้แก่ผู้ลงทุนเพื่อให้สิทธิในการซื้อหุ้นออกใหม่ในราคาจำนวนและภายในระยะเวลาที่กำหนดผู้ลงทุนจะมีสิทธิในความเป็นเจ้าของกิจการก็ต่อเมื่อได้ใช้สิทธิในการซื้อหุ้นของกิจการนั้นแล้วเท่านั้น

1.7.1.4 หน่วยลงทุนในกองทุนรวมตราสารทุนคือตราสารสิทธิในการเป็นเจ้าของหน่วยลงทุนของกองทุนรวมที่มีนโยบายลงทุนเน้นการลงทุนในตราสารทุนผู้ลงทุนจะมีสิทธิในความเป็นเจ้าของกิจการที่กองทุนรวมนั้นลงทุนไว้ตามสิทธิที่เฉลี่ยระหว่างผู้ถือหุ้นหน่วยลงทุนทั้งหมดในกองทุนรวมนั้นนั่นเอง

1.7.1.5 ตราสารแสดงสิทธิในอนาคตที่มีหลักทรัพย์อ้างอิงเป็นหุ้น (Stock Options & Futures) คือสัญญาที่ผู้ลงทุนสองฝ่ายตกลงกันเพื่อซื้อหรือขายหุ้นในราคาจำนวนและภายในระยะเวลาที่กำหนด

1.7.2 ตราสารหนี้ (Debt Instruments) หมายถึงตราสารแสดงความเป็นหนี้หรือสัญญาเงินกู้ที่บริษัทออกให้แก่ผู้ลงทุนทั่วไปโดยสัญญาว่าจะใช้เงินตามกำหนดและจ่ายดอกเบี้ยตามกำหนดค่าตัวอีกนัยหนึ่งคือเป็นตราสารสิทธิที่แสดงความเป็น "เจ้าหนี้ของกิจการ" โดยทั่วไปแล้วการลงทุนในตราสารหนี้จะมีความเสี่ยงน้อยกว่าการลงทุนในตราสารทุนประเภทของตราสารหนี้ได้แก่

1.7.2.1 ตราสารหนี้ภาครัฐได้แก่พันธบัตรรัฐบาล (government bond) ,พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ (state-owned enterprise bond) ,พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย,พันธบัตรกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน,ตั๋วเงินคลัง (treasury bill) เป็นต้น ตราสารหนี้ภาครัฐมีความเสี่ยงต่ำสุดในด้านความสามารถในการชำระหนี้แต่ตราสารหนี้ภาครัฐก็จะมีอัตราผลตอบแทนไม่สูงนักส่วนใหญ่จะมีอายุการลงทุนยาวเพื่อมิให้เป็นภาระของรัฐในด้านการบริหารและการจัดการหนี้ยกเว้นแต่กรณีของตั๋วเงินคลังซึ่งรัฐบาลออกเพื่อใช้ในการกู้ยืมเงินระยะสั้น (ไม่เกิน 180 วัน) หรือเพื่อดูดซับเงินสภาพคล่องส่วนเกินในตลาดเงินเพื่อรักษาระดับอัตราดอกเบี้ยเท่านั้น

1.7.2.2 ตราสารหนี้ภาคเอกชนได้แก่

1) หนี้กู้ (Debenture) มีลักษณะและคุณสมบัติตามสถานะของการเป็นเจ้าหนี้

- หนี้กู้มีประกัน (secured debt) มีการค้ำประกันหนี้โดยบุคคลที่สาม (ส่วนใหญ่ได้แก่บริษัทแม่หรือสถาบันการเงิน) หรือมีการวางหลักทรัพย์ไว้เป็นประกันการชำระหนี้ผู้ลงทุนทรงสิทธิของความเป็นเจ้าหนี้เหนือกว่าเจ้าหนี้รายอื่น

- หนี้กู้ไม่มีประกัน (non-secured debt) ปลอดการค้ำประกันและปลอดหลักทรัพย์ที่วางไว้เป็นประกันการชำระหนี้ผู้ลงทุนทรงสิทธิของความเป็นเจ้าหนี้ด้อยกว่าหนี้กู้มีประกัน

- หนี้กู้ไม่ด้อยสิทธิ (senior debt) ผู้ลงทุนทรงสิทธิของความเป็นเจ้าหนี้เท่าเทียมกับเจ้าหนี้รายอื่นแต่ด้อยกว่าหนี้กู้มีประกัน

- หนี้กู้ด้อยสิทธิ (subordinated debt) ผู้ลงทุนทรงสิทธิของความเป็นเจ้าหนี้เป็นรองเจ้าหนี้รายอื่นที่ไม่ด้อยสิทธิ นั่นคือได้รับชำระหนี้คืนหลังสุด

2) ตั๋วแลกเงิน (Bill of exchange) คือตราสารการเงินระยะสั้นที่บุคคลรายหนึ่งสั่งให้บุคคลอีกรายหนึ่งจ่ายเงินตามจำนวนที่ระบุไว้ในตั๋วแลกเงินนั้นให้แก่บุคคลอีกรายหนึ่งในวันที่กำหนดบนหน้าตั๋วแลกเงินนั้นตั๋วแลกเงินสามารถซื้อขายเปลี่ยนมือได้ในตลาดเงิน (money market) ส่วนใหญ่จะมีธนาคารหรือสถาบันการเงินค้ำประกันหรือรับรองหรือรับอวัลหรือสลักหลังอย่างไม่มีเงื่อนไข

3) **ตั๋วสัญญาใช้เงิน (Promissory note)** คือตราสารการเงินระยะสั้นที่ออกโดยบุคคลรายหนึ่งสัญญากับบุคคลอีกรายหนึ่งว่าจะใช้เงินจำนวนที่ระบุบนหน้าตั๋วสัญญาใช้เงินพร้อมด้วยดอกเบี้ยในวันที่กำหนดตั๋วสัญญาใช้เงิน โดยส่วนใหญ่จะแลกเปลี่ยนมือไม่ได้ (non-negotiable) และแสดงข้อความไว้บนหน้าตั๋วแต่ถ้าไม่มีการแสดงไว้ดังกล่าวและตั๋วสัญญาใช้เงินนั้นมีธนาคารหรือสถาบันการเงินค้ำประกันหรือรับรองหรือรับอวัลตั๋วสัญญาใช้เงินนั้นก็สามารคนำมาซื้อขายในตลาดเงินได้

4) **บัตรเงินฝากแลกเปลี่ยนมือได้ (Negotiable Certificate of Deposit)** คือตราสารแสดงการฝากเงินกับธนาคารสามารถแลกเปลี่ยนมือได้ในตลาดรองหากพิจารณาจากความสามารถในการชำระหนี้ตราสารหนี้ภาคเอกชนจะมีความเสี่ยงมากกว่าตราสารหนี้ของภาครัฐ แต่ตราสารหนี้ภาคเอกชนจะมีอัตราผลตอบแทนสูงกว่าและมีอายุการลงทุนให้เลือกมากกว่าทั้งระยะสั้นปานกลางและระยะยาว

1.8 ผลตอบแทนจากการลงทุนใน 2 กลุ่มตราสารที่ลงทุนมีดังนี้

1.8.1 ผลตอบแทนจากการลงทุนในตราสารทุนได้แก่

1.8.1.1 **เงินปันผล (Dividend)** คือเงินส่วนแบ่งกำไรจากการดำเนินงานรายปีของกิจการพิจารณาจัดสรรโดยที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นที่จัดให้มีขึ้นหลังจากการรับรองงบดุลและงบการเงินของกิจการซึ่งส่วนใหญ่จะประมาณเดือนเมษายนของทุกปีกฎหมายกำหนดให้กิจการต้องจัดให้มีประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นปีละหนึ่งครั้งภายในสี่เดือนนับจากวันสิ้นสุดปีบัญชีและไม่เกินรอบ 12 เดือนนับจากวันที่ประชุมครั้งหลังสุด

1.8.1.2 **กำไรส่วนเกินทุน (Capital Gain)** คือเงินได้ที่เกิดขึ้นจากผลต่างของราคาขายหลักทรัพย์ที่สูงกว่าราคาทุน

1.8.2 ผลตอบแทนการลงทุนในตราสารหนี้ได้แก่

1.8.2.1 ดอกเบี้ยรับ (Interest Received)

ผู้ลงทุนจะได้รับดอกเบี้ยเป็นประจำตามจำนวนเงินที่คำนวณจากอัตราดอกเบี้ยที่ตราไว้ (coupon rate) บนตราสารหนี้และตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ตัวอย่างเช่นพันธบัตรรัฐบาลมีอัตราดอกเบี้ยที่ตราไว้ร้อยละ 7 จ่ายดอกเบี้ยทุกหกเดือนหมายความว่าผู้ลงทุนจะได้รับดอกเบี้ยเป็นจำนวนเงิน 3.50 บาทในเดือนมิถุนายนและธันวาคมของทุกปีเป็นต้นและงวดสุดท้ายจะได้รับดอกเบี้ยพร้อมการชำระคืนเงินต้นเต็มจำนวน

1.8.2.2 ส่วนลดรับ (Discount Earned)

1) ในกรณีของตราสารหนี้ประเภท zero coupon bond ผู้ลงทุนสามารถซื้อตราสารหนี้ในราคาซื้อลดหรือในมูลค่าที่ต่ำกว่าจำนวนเงินหน้าตั๋ว (face value) ที่ระบุไว้ว่าจะใช้

คืนในวันกำหนดชำระตัวอย่างเช่นตราสารหนี้ประเภท Zero coupon bond ที่ไม่มีอัตราดอกเบี้ยที่ตราไว้จำนวนเงินที่จะชำระคืน 1,000 บาทกำหนดชำระคืนในปีที่ 5 นับจากวันลงทุนจำหน่ายให้แก่ผู้ลงทุนในอัตราผลตอบแทนจนถึงวันครบกำหนด (Yield to maturity) ที่ 7% ต่อปีราคาซื้อของตราสารหนี้ประเภท Zero coupon bond จะคำนวณได้เท่ากับ 708.91 บาท

2) ส่วนลดรับจะเท่ากับ $1,000 - 708.91 = 291.09$ บาท

3) ส่วนลดรับจึงเท่ากับส่วนต่างระหว่างราคาซื้อและราคารับชำระคืนเมื่อครบกำหนดนั่นเอง

1.8.2.3 กำไรส่วนเกินทุน (Capital Gain)

ส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นเมื่ออัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินลดลงและมีผลให้อัตราผลตอบแทนในการลงทุน (current yield) ที่มีผู้ประสงค์ซื้อจะลดลงด้วยราคาซื้อขายของตราสารหนี้ที่มี coupon rate ที่ตราไว้ในอัตราสูงกว่า current yield จะขยับตัวสูงขึ้นและเป็นที่มาของกำไรส่วนเกินทุน

1.9 ความเสี่ยงในการลงทุนหมายถึงการที่ผู้ลงทุนได้รับผลตอบแทนจริงจากการลงทุนเบี่ยงเบนไปจากผลตอบแทนที่คาดหวังไว้ว่าจะได้รับเมื่อแรกเริ่มลงทุนไม่ว่าผลตอบแทนที่ได้รับจริงจะมากกว่าหรือน้อยกว่าที่คาดหวังถือว่าเป็นความเสี่ยงทั้งสิ้นดังนั้นจึงไม่มีการลงทุนประเภทใดที่ไม่มีความเสี่ยง

1.9.1 ความเสี่ยงใน 2 กลุ่มตราสารที่ลงทุนมีดังนี้

1.9.1.1 ความเสี่ยงจากการลงทุนในตราสารทุน

1) ผู้ลงทุนสามารถลดความเสี่ยงในการลงทุนในตราสารทุนได้ในระดับหนึ่งโดยการกระจายการลงทุนในหลักทรัพย์ของหลายอุตสาหกรรมและหลายภาคธุรกิจทั้งยังควรคัดเลือกตราสารที่จะลงทุนอย่างพิถีพิถันโดยพิจารณาจากปัจจัยทางพื้นฐานของบริษัทผู้ออกตราสารทุนนั้นๆเป็นสำคัญเช่น

- กิจกรรมที่มีฐานะทางการเงินมั่นคงมีผลกำไรในการประกอบการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอทุกปีและถ้าเป็นกิจกรรมที่จัดตั้งขึ้นใหม่ก็ต้องมีศักยภาพในการดำเนินธุรกิจสูง
- กิจกรรมที่มีแนวโน้มในการเจริญเติบโตที่ชัดเจนมีส่วนแบ่งตลาดสูงมีความสามารถในการแข่งขันสูง
- กิจกรรมที่มีคณะผู้บริหารที่มีคุณภาพและไม่มีประวัติการปฏิบัติงานที่ค้างปรือหรือส่อในทางไม่สุจริต
- กิจกรรมที่มีข้อมูลประกอบธุรกิจที่ชัดเจนโปร่งใสเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจของผู้ลงทุน

- กิจกรรมที่มีงบแสดงฐานะทางการเงินที่ครบถ้วนตามมาตรฐานบัญชีที่มีคุณภาพ

2) ความเสี่ยงของตราสารทุนสามารถแยกออกเป็น 3 ประเภทที่สำคัญได้ ดังนี้คือ

- Company Risk หรือ Credit Risk

ความเสี่ยงที่เกี่ยวกับบริษัทนั้นอันเกิดจากสาเหตุทั้งภายในและภายนอกที่ผู้ลงทุนไม่สามารถคาดการณ์หรือรับรู้มาก่อนได้เช่นการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการหรือผู้บริหารสำคัญซึ่งอาจมีผลให้มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายในการดำเนินงานของกิจการ, ความผิดพลาดในการบริหารงานทำให้เกิดความเสียหายและความสูญเสียต่อผู้ถือหุ้น, การแข่งขันในเชิงการตลาดของกลุ่มที่มีผลกระทบต่อปริมาณการขายและรายได้ของกิจการ, ความนิยมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนไปและมีผลกระทบต่อปริมาณการขายและรายได้ของกิจการ, ความเสียหายจากภัยพิบัติทำให้ขบวนการผลิตและการจัดการหยุดชะงักและกระทบต่อกระแสรายได้ของกิจการ, การถูกฟ้องร้องดำเนินคดีอันนำมาซึ่งความเสื่อมเสียชื่อเสียงและค่านิยม (goodwill), การล้มละลายความสูญเสียทั้งหมดของผู้ถือหุ้น

- Sector Risk หรือ Industry Risk

ความเสี่ยงที่เกิดจากคุณสมบัติเฉพาะของภาคธุรกิจหรืออุตสาหกรรมนั้นๆเองเช่นธุรกิจหรืออุตสาหกรรมที่มีการผลิตหรือเสนอขายสินค้าหรือบริการเฉพาะเจาะจงเพียงไม่กี่ประเภทเช่นบริษัทสายการบินบริษัททำเหมืองแร่บริษัทคอมพิวเตอร์และ software เป็นต้น ธุรกิจหรืออุตสาหกรรมประเภทนี้ตลอดจนราคาหุ้นของบริษัทเหล่านี้สามารถพุ่งสูงขึ้นและสามารถตกต่ำได้ในชั่วพริบตาหากมีเหตุการณ์อันไม่คาดฝันเกิดขึ้น

- Market Risk

ความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพการณ์ลงทุนในตลาดหุ้นที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของราคาหุ้นโดยที่ปัจจัยทางพื้นฐานของหุ้นนั้นไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปเลยกรณีเช่นนี้มักจะเกิดขึ้นในขณะที่ตลาดหุ้นอยู่ในสภาพรื้อนแรง (bull market) หรือซบเซา (bear market) อันมีผลมาจากกระแสความรู้สึกโดยรวมของผู้ลงทุน (market sentiment) ในขณะนั้นๆสภาพเศรษฐกิจการเมืองและการเงินทั้งภายในและภายนอกประเทศจะมีส่วนกำหนด market sentiment ของผู้ลงทุนด้วย

1.9.1.2 ความเสี่ยงจากการลงทุนในตราสารหนี้

1) โดยทั่วไปแล้วการลงทุนในตราสารหนี้จะมีความเสี่ยงน้อยกว่าการลงทุนในตราสารทุนแต่ในสถานการณ์ที่นโยบายการเงินของภาครัฐไม่ชัดเจนอัตราดอกเบี้ยขยับตัว

ขึ้นลงมากตลาดตราสารหนี้ อาจมีความผันผวนและมีความเสี่ยงสูงการลงทุนในตราสารหนี้ในสถานการณ์ดังกล่าวก็อาจมีความเสี่ยงสูงกว่าการลงทุนในตราสารทุนก็เป็นได้

2) ความเสี่ยงของตราสารหนี้มีอยู่ 10 ประเภทด้วยกัน

- Interest Rate Risk หรือ Market Risk

ความเสี่ยงที่เกิดจากอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินผันผวนตัวอย่างเช่นเมื่ออัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินขยับตัวสูงขึ้นหรือมีท่าทีว่าจะขยับตัวสูงขึ้นอัตราดอกเบี้ยที่ตราไว้ (coupon rate) ของตราสารหนี้ที่ออกใหม่ก็จะสูงขึ้นด้วยตราสารหนี้ที่ออกมาก่อนหน้าและมีการซื้อขายในตลาดรองก็จะมีการซื้อขายในระดับราคาที่ลดลงเพื่อค้ำให้อัตราผลตอบแทน (Yield) ขยับสูงขึ้นไปอยู่ในระดับที่เทียบเคียงกันกับอัตราดอกเบี้ยปัจจุบันจะนั่นยิ่งตราสารหนี้ที่มีอายุยาวเพียงใดหรือมีอัตราดอกเบี้ยที่ตราไว้ (coupon rate) ต่ำเพียงใดตราสารหนี้นั้นก็มีความเสี่ยงต่ออัตราดอกเบี้ยที่อาจจะปรับตัวสูงขึ้นในอนาคตมากขึ้นเท่านั้น

- Credit Risk หรือ Default Risk

ความเสี่ยงที่เกิดจากการที่ผู้ออกตราสารหนี้ไม่สามารถจ่ายชำระดอกเบี้ยหรือชำระคืนเงินต้นได้เต็มตามจำนวนเงินหรือตามเวลาที่กำหนดไว้ในบรรดาตราสารหนี้ทั้งหมดของภาครัฐและภาคเอกชนตัวเงินคลังของรัฐบาลจะไม่มี credit risk เลยในขณะที่ตัวเงินหรือหุ้นกู้หรือตราสารหนี้ประเภทอื่นๆที่ออกโดยภาคเอกชนจะมี credit risk มากบ้างน้อยบ้างในระดับที่แตกต่างกันไปทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถในการจ่ายชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ยของผู้ออกตราสารหนี้

การพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้ของผู้ออกตราสารหนี้อาจดูจากผลการจัดอันดับความน่าเชื่อถือ (credit rating) ตราสารหนี้ต่างๆที่จัดทำโดยบริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือ (credit rating agency) ซึ่งเป็นองค์กรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กับผู้ออกตราสารหนี้ในการจัดอันดับความน่าเชื่อถือนั้นอาจมีการจัดอันดับทั้งด้านคุณภาพของผู้ออกตราสารหนี้ (ความสามารถในการจ่ายชำระหนี้) และด้านคุณภาพของตัวตราสารหนี้เอง (ความเหมาะสมของเงื่อนไขในการชำระหนี้)

- Purchasing Power Risk หรือ Inflation Risk

ความเสี่ยงต่อการมีอำนาจซื้อที่ลดลงในอนาคตภาวะเงินเฟ้อมีอิทธิพลต่ออำนาจซื้อของผู้ลงทุนในขณะที่ภาวะเงินเฟ้อเป็นสิ่งที่คู่กันไปกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจผู้ลงทุนในตราสารหนี้ที่มีอายุยาวเกินกว่า 10 ปีจึงมีความเสี่ยงต่อภาวะเงินเฟ้อและอำนาจซื้อที่ลดลงในอนาคตเพราะดอกเบี้ยที่ได้รับจากการลงทุนในตราสารหนี้ที่มีอายุยาวจะมีจำนวนเงินที่ได้รับในแต่ละงวดเท่าเดิมตลอดอายุของตราสารหนี้ในขณะภาวะเงินเฟ้อทำให้ราคาสินค้าของแพงขึ้น

อัตราดอกเบี้ยรับ – อัตราเงินเฟ้อ = ผลตอบแทนที่แท้จริง ...[1]

ที่มา: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2554)

ถ้าภาวะเงินเฟ้อสูงขึ้นผลตอบแทนที่แท้จริง (real return) ของการลงทุนในตราสารหนี้จะลดลงและทำให้อำนาจซื้อของผู้ลงทุนลดลงด้วย

หากภาวะเงินเฟ้อในปีใดสูงกว่าดอกเบี้ยรับของตราสารหนี้ที่ผลตอบแทนที่แท้จริงที่ผู้ลงทุนจะได้รับอาจถึงขั้นติดลบก็ได้กล่าวได้ว่ารายรับจากดอกเบี้ยของตราสารหนี้ที่ลงทุนไว้ไม่เพียงพอกับรายจ่ายจะนั้นผู้ลงทุนที่นำเงินออมจำนวนมากๆ ไปลงทุนในตราสารหนี้อายุยาวที่มีดอกเบี้ยในอัตราคงที่ (fixed coupon rate) อาจประสบกับความเสียหายประเภท purchasing power risk เมื่อเงินเฟ้อพุ่งสูงขึ้นรายจ่ายเพิ่มขึ้นตามภาวะเงินเฟ้อแต่มีรายได้จากดอกเบี้ยรับคงที่โดยส่วนใหญ่แล้วผู้ลงทุนมิได้คำนึงถึงความเสียหายประเภทนี้มากนัก

ผู้ลงทุนจึงควรกระจายเงินที่จะลงทุนไปในตราสารหนี้ที่มีอายุ (maturity) หลากหลายเพื่อเป็นการกระจายความเสี่ยงประเภท purchasing power risk ไปในตัว

- Reinvestment Risk

ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการที่ผู้ลงทุนนำเอาดอกเบี้ยรายงวดที่ได้รับจากตราสารหนี้ไปลงทุนต่อในตราสารที่ให้อัตราผลตอบแทนที่ลดลงจากเดิมในขณะที่อัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินลดต่ำลงถึงแม้ว่าตราสารหนี้ที่ลงทุนไว้จะมีอัตราดอกเบี้ยที่ตราไว้คงที่ก็ตามแต่กระแสเงินสดที่ผู้ลงทุนได้รับจากดอกเบี้ยเป็นงวดๆ จะถูกนำไปลงทุนใหม่อีกครั้งในตราสารอื่นที่มีอัตราดอกเบี้ยลดต่ำลงกล่าวง่ายก็คืออัตราดอกเบี้ยบนดอกเบี้ยรับลดลงนั่นเองจึงทำให้อัตราผลตอบแทนโดยรวมในการลงทุนในตราสารหนี้ของผู้ลงทุนนั้นลดลง

- Rollover Risk

ความเสี่ยงที่เกิดในกรณีที่ตราสารหนี้ที่ลงทุนไว้เดิมครบกำหนดอายุในขณะที่อัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินลดลงและผู้ลงทุนต้องนำเงินต้นที่ได้รับชำระคืนจากตราสารหนี้ไปลงทุนใหม่ในตราสารหนี้ใหม่ที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำลงในกรณีเช่นนี้อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนรอบใหม่จะลดลงเป็นความเสี่ยงที่มีลักษณะเหมือนกับ Reinvestment Risk แต่จะเกิดกับเงินต้นที่อ่อนตัวและอัตราดอกเบี้ยอยู่ในช่วงขาดตราสารหนี้ระยะสั้นจะมี rollover risk สูงสุดแต่ในช่วงที่ตลาดเงิน

ติงตัวและดอกเบี้ยอยู่ในช่วงขาขึ้นตราสารหนี้ระยะสั้นก็จะมี rollover risk ต่ำและสามารถปรับตัวได้เร็วกว่าตราสารหนี้ประเภทอื่น

- Call Risk

ความเสี่ยงที่เกิดจากการที่ผู้ออกตราสารหนี้ชำระคืนหนี้ก่อนครบกำหนดความเสี่ยงประเภทนี้จะเกิดขึ้นเฉพาะกับตราสารหนี้ที่มีการระบุเงื่อนไข call option ไว้ล่วงหน้าว่าผู้ออกตราสารหนี้มีสิทธิที่จะจ่ายชำระคืนหนี้ได้ก่อนกำหนดส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นเมื่ออัตราดอกเบี้ยลดลงและผู้ออกตราสารหนี้สามารถหาแหล่งเงินทุนอื่นที่มีต้นทุนต่ำกว่ามาจ่ายคืน (refinancing) ผู้ลงทุนในตราสารหนี้ประเภทนี้จะถูกบังคับให้รับคืนเงินและต้องนำเงินที่ได้รับคืนนั้นไปลงทุนใหม่ในตราสารอื่นที่มีอัตราผลตอบแทนที่ต่ำกว่าเดิมที่เคยได้รับ

- Prepayment Risk

ความเสี่ยงที่เกิดจากการที่ลูกหนี้จ่ายชำระคืนหนี้ก่อนครบกำหนดอายุเช่นเดียวกับกับ call risk แต่ความเสี่ยงประเภท prepayment risk นี้มักจะเกิดขึ้นกับตราสารหนี้ประเภทที่มีบัญชีลูกหนี้พร้อมหลักทรัพย์จำนองเป็นประกันการชำระคืนของตราสารหนี้ (mortgage-backed securities) หากลูกหนี้ตามสัญญาจำนองชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยก่อนกำหนดและถอนหลักทรัพย์ค้ำประกันตราสารหนี้นั้นก็จะต้องรับคืนเงินก่อนกำหนดและหากอยู่ในระหว่างอัตราดอกเบี้ยขาลงผู้ลงทุนในตราสารหนี้ก็จะเสียเปรียบเช่นเดียวกับกรณีของ reinvestment risk

- Currency Risk หรือ Exchange Risk

ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเปลี่ยนแปลงจะเกิดขึ้นกับกรณีของการลงทุนข้ามประเทศตัวอย่างเช่น

นาย A นำเงิน 1 ดอลลาร์สหรัฐเข้ามาลงทุนในตลาดทุนของประเทศไทยในช่วงก่อนเงินบาทลอยตัวในปี 2540 ซึ่งมีอัตราแลกเปลี่ยน $US\$ 1 = 25$ บาท

นาย A ลงทุนด้วยเงิน 25 บาทเป็นระยะเวลา 5 ปีได้กำไรทุกปีในอัตราร้อยละ 10 ต่อปี ดังนั้นนาย A มีเงินลงทุนพร้อมดอกเบี้ยทบต้นมีมูลค่าสะสมรวมเท่ากับ 40.27 บาท

ต่อมานาย A ต้องการที่จะถอนเงินที่ลงทุนไว้และส่งกลับไปยังประเทศของตน

นาย A ต้องนำเงินลงทุนรวมทั้งผลกำไรที่เกิดขึ้น (40.27 บาท) ไปแลกกลับเป็นเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐ

ในปัจจุบันอัตราแลกเปลี่ยน $US\$ 1 = 42$ บาท

นาย A พบว่าผลกำไรที่เกิดขึ้นในระหว่างที่ลงทุน 5 ปีไม่คุ้มกับการขาดทุนค่าของเงิน

สิ่งที่เกิดขึ้นกับนาย A คือ currency risk หรือ exchange risk ที่เกิดขึ้นกับนักลงทุนต่างประเทศในตลาดทุนไทยนอกเหนือไปจากการขาดทุนในการลงทุนทั่วไปจะนั้นเมื่อสถานการณ์

เศรษฐกิจการเงินและการเมืองภายในประเทศไม่เอื้ออำนวยจะพบว่าไม่มีเงินลงทุนจากต่างประเทศไหลเข้าทั้งที่ลงทุนอยู่แล้วก็เริ่มไหลออกไปยังตลาดทุนอื่นที่มีความเสี่ยงน้อยกว่าด้วย

- Liquidity Risk

ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการขาดสภาพคล่องในการซื้อขายเปลี่ยนมือของตราสารหนี้ นั้นๆมักจะเกิดขึ้นกับกรณีที่ผู้ลงทุนลงทุนในตราสารหนี้ที่ไม่เป็นที่นิยมและมีปริมาณซื้อขายในตลาดรองน้อยมากหากผู้ลงทุนประสงค์จะขายตราสารหนี้ที่นั้นเพื่อแลกเปลี่ยนเป็นเงินสดในกรณีจำเป็นผู้ลงทุนอาจจะต้องยอมลดราคาขายต่ำกว่าราคาตลาดโดยทั่วไปเพื่อตั้งให้อัตราผลตอบแทนสูงขึ้นและดึงดูดความสนใจให้มีผู้ซื้อเข้ามาซื้อราคาซื้อขายดังกล่าวไม่ใช่ราคาที่ยุติธรรมต่อผู้ขายอย่างแน่นอนหรืออาจจะถึงขั้นที่เป็นราคาขาดทุนก็เป็นได้ฉะนั้นการลงทุนในตราสารหนี้ที่ไม่มีสภาพคล่องก็เป็นความเสี่ยงอย่างหนึ่งที่สำคัญ

- Event Risk

ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญต่อนโยบายในการดำเนินงานของผู้ออกตราสารหนี้เช่นการเปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้นรายใหญ่หลังจากการถือครองจำกัดกิจการและอาจมีดุลพินิจที่ไม่เป็นคุณแก่เจ้าหนี้ตราสารหนี้เดิมเช่นการประกาศเพิ่มอัตราส่วนการจ่ายเงินปันผลต่อกำไร (payout ratio) หรือประกาศเพิ่มทุนครั้งใหญ่ซึ่งหมายถึงกระแสเงินสดจำนวนมากที่จะต้องจ่ายเป็นเงินปันผลประจำปีและมีผลทำให้ฐานทุนของบริษัทลดความเข้มแข็งลงตัวอย่างของตราสารหนี้และความเสี่ยงในตราสารหนี้แต่ละประเภท

ตารางที่ 6.2 ประเภทของตราสารหนี้กับความเสี่ยงที่มี

ประเภทของตราสารหนี้	ความเสี่ยงที่มี
ตั๋วเงินคลัง	rollover risk ในระหว่างดอกเบี้ยขาดลง reinvestment risk ในระหว่างดอกเบี้ยขาดลง

พันธบัตร รัฐบาลระยะ ยาว	interest rate risk ในระหว่างดอกเบี้ยขาขึ้น reinvestment risk ในระหว่างดอกเบี้ยขาลง purchasing power risk ในระหว่างดอกเบี้ยขาขึ้น
หุ้นกู้บริษัท	credit risk จะมากขึ้นขึ้นอยู่กับฐานะทางการเงิน liquidity risk ถ้าเป็น issue เล็กและมีผู้ลงทุนน้อย interest rate risk ยกเว้นประเภทอัตราดอกเบี้ยลอยตัว (floating rate) event risk ในกรณีถูกครอบงำกิจการหรือถูกควบรวมกิจการ call risk หรือ prepayment risk หากไม่มีข้อห้ามในสัญญาซื้อผูกพัน

ที่มา: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2554)

1.9.2 วิธีลดความเสี่ยงจากการลงทุนที่ดีวิธีหนึ่งก็คือการกระจายการลงทุนอย่างเหมาะสม
เช่น

1.9.2.1 การกระจายการลงทุนในอุตสาหกรรมหรือธุรกิจหลายประเภท

1.9.2.2 เลือกลงทุนในหลายหลักทรัพย์ (ควรมากกว่า 15 หลักทรัพย์) ที่มีความ
แตกต่างกัน

1.9.2.3 หลีกเลี่ยงอุตสาหกรรมหรือธุรกิจที่อาจจะมีผลประกอบการต่ำกว่า
(underperform) อุตสาหกรรมหรือธุรกิจอื่น

1.9.2.4 หลีกเลียงหลักทรัพย์ที่อาจจะมีผลประกอบการหรือสร้างผลตอบแทนต่ำกว่า (underperform) หลักทรัพย์อื่น

1.9.2.5 เน้นการลงทุนระยะยาวควรกำหนดระยะเวลาในการลงทุนที่แน่นอนไม่ต้นตระหนกหากมีความผันผวนในระยะสั้น

1.9.2.6 ไม่ลงทุนแบบเก็งกำไรระยะสั้นๆ

1.9.2.7 ไม่ซื้อขายบ่อยเพราะการซื้อขายในแต่ละครั้งมีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นเสมอ

1.10 ภาษีที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในตราสารทุน

ตารางที่ 6.3 ประเภทเงินได้จากการลงทุนในตราสารทุน

กรณีผู้ลงทุนเป็นบุคคลธรรมดา		
ประเภทเงินได้	ผู้ลงทุนไทย	ผู้ลงทุนต่างประเทศ
เงินปันผล	ผู้ลงทุนมีสิทธิที่จะเลือกหักภาษีณที่จ่ายในอัตรา 10% หรือนำไปรวมคำนวณเป็นรายได้เพื่อเสียภาษีปลายปี	หากอยู่ในประเทศไทย 180 วันขึ้นไปเสียภาษีเช่นเดียวกับผู้มีสัญชาติไทยแต่หากอยู่ในประเทศไทยน้อยกว่า 180 วันถูก

	และได้รับเครดิตภาษีเงินปันผล	หักภาษีที่จ่ายในอัตรา 10%
กำไรส่วนเกินทุน	ได้รับยกเว้น	ได้รับยกเว้น
กรณีผู้ลงทุนเป็นนิติบุคคล		
ประเภทเงินได้	ผู้ลงทุนไทย	ผู้ลงทุนต่างประเทศ
เงินปันผล	กรณีทั่วไป : ถูกหักภาษีที่จ่าย 10% และให้นำครึ่งหนึ่งของเงินปันผลที่ได้รับมาคำนวณเป็นรายได้เพื่อเสียภาษี สามารถนำภาษีที่ถูกหักที่จ่ายมาเครดิตออกจากภาษีที่ต้องเสียปลายปี กรณีบริษัทจดทะเบียน : ได้รับการยกเว้นหากถือหุ้นไว้ไม่น้อยกว่าสามเดือนก่อนและหลังวันที่ได้รับเงินปันผลนั้น กรณีบริษัทแม่ถือหุ้นในบริษัทลูกเกินกว่า 25% : ได้รับการยกเว้นหากถือหุ้นไว้ไม่น้อยกว่าสามเดือนก่อนและหลังวันที่ได้รับเงินปันผลนั้น	ถูกหักภาษีที่จ่ายในอัตรา 10%
กำไรส่วนเกินทุน	รวมคำนวณเป็นรายได้รายได้หลังหักค่าใช้จ่ายจะเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตรา 30%	ถูกหักภาษีที่จ่ายในอัตรา 15%

ที่มา: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2554)

1.11 ภาษีที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในตราสารหนี้

ตารางที่ 6.4 ประเภทเงินได้จากการลงทุนในตราสารหนี้

กรณีผู้ลงทุนเป็นบุคคลธรรมดา		
ประเภทเงินได้	ผู้ลงทุนไทย	ผู้ลงทุนต่างประเทศ
ดอกเบี้ย	หักภาษีที่จ่ายในอัตรา 15% และมี	หักภาษีที่จ่ายในอัตรา 15% หากจำหน่าย

	สิทธิเลือกที่จะไม่นำไปรวมคำนวณ	ในต่างประเทศจะได้รับการยกเว้น
	เป็นรายได้เพื่อเสียภาษีสิ้นปี	
ส่วนลดรับ	ส่วนลดรับหักภาษีเงินที่จ่ายในอัตรา 15% เฉพาะผู้รับที่เป็นผู้ทรงคนแรก และมีสิทธิเลือกที่จะไม่นำไปรวมคำนวณเป็นรายได้เพื่อเสียภาษีสิ้นปี	หักภาษีเงินที่จ่ายในอัตรา 15% เฉพาะผู้รับที่เป็นผู้ทรงคนแรก
กำไรส่วนเกินทุน	หักภาษีเงินที่จ่ายในอัตรา 15% เฉพาะผู้รับที่เป็นผู้ทรงคนแรก	หักภาษีเงินที่จ่ายในอัตรา 15% ยกเว้นเฉพาะ Zero coupon bond ที่ผู้ทรงคนแรกได้
	สิทธิเลือกที่จะไม่นำไปรวมคำนวณเป็นรายได้เพื่อเสียภาษีสิ้นปี	หักภาษีเงินที่จ่ายในอัตรา 15% แล้ว
	Zero coupon bond ที่ผู้ทรงคนแรกได้	หักภาษีเงินที่จ่ายในอัตรา 15% แล้ว
	ถูกหักภาษีเงินที่จ่ายในอัตรา 15% แล้ว	
กรณีผู้ลงทุนเป็นนิติบุคคล		
ประเภทเงินได้	ผู้ลงทุนไทย	ผู้ลงทุนต่างประเทศ
ดอกเบี้ย	หักภาษีเงินที่จ่ายในอัตรา 1% และต้องนำไปคำนวณเป็นรายได้เพื่อเสียภาษีสิ้นปี	ถูกภาษีหัก ณ ที่จ่ายในอัตรา 15%
ส่วนลดรับ	หักภาษีเงินที่จ่ายในอัตรา 1%	ถูกภาษีหัก ณ ที่จ่ายในอัตรา 15%
กำไรส่วนเกินทุน	ไม่ถูกหักภาษีเงินที่จ่าย	ถูกภาษีหัก ณ ที่จ่ายในอัตรา 15%

ที่มา: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2554)

1.12 ผลตอบแทนและความเสี่ยงจากการลงทุนในกองทุนรวม

กองทุนรวมไม่รับประกันผลตอบแทนที่ผู้ลงทุนจะได้รับ (ยกเว้นกรณีของกองทุนรวมมีประกัน) ผู้ลงทุนอาจจะได้รับผลตอบแทนหรือไม่ก็ได้หรืออาจจะขาดทุนจากการขายหน่วยลงทุนก็ได้

เมื่อการลงทุนของกองทุนรวมมีกำไรผู้ถือหน่วยลงทุนจะได้รับส่วนแบ่งกำไรในรูปแบบของเงินปันผล (Dividend) (ในกรณีที่กองทุนรวมนั้นมีนโยบายที่จะจ่ายเงินปันผล) และมูลค่าทรัพย์สินสุทธิต่อหน่วยที่เพิ่มขึ้น

ผู้ลงทุนก็จะได้รับกำไรส่วนเกินมูลค่าหน่วยลงทุน (Capital Gain) เมื่อผู้ลงทุนนั้นขายคืนหน่วยลงทุน

ส่วนความเสี่ยงของกองทุนรวมแต่ละประเภทนั้นมีความเสี่ยงในทำนองเดียวกันกับตราสารหรือหลักทรัพย์ที่กองทุนรวมนั้นๆ เน้นลงทุนเช่นกองทุนรวมตราสารทุนก็จะมีความเสี่ยงแบบเดียวกันความเสี่ยงของตราสารทุนกองทุนรวมตราสารหนี้ก็จะมีความเสี่ยงแบบเดียวกับตราสารหนี้ เป็นต้น

1.13 ภาษีที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในกองทุนรวม

กองทุนรวมมีลักษณะเป็นนิติบุคคลแยกต่างหากจากบริษัทจัดการผลประโยชน์ต่างๆ ที่กองทุนรวมได้รับจะได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีเช่นกองทุนรวมลงทุนในตราสารทุนได้รับเงินปันผลและหรือกำไรส่วนเกินทุนไม่ต้องเสียภาษีกองทุนรวมลงทุนในตราสารหนี้ได้รับดอกเบี้ยส่วนลดรับและหรือกำไรส่วนเกินทุนก็ไม่ต้องเสียภาษีเช่นกัน เป็นต้น ส่วนผู้ถือหน่วยลงทุนในกองทุนรวมนั้นเมื่อได้รับเงินปันผลหรือกำไรส่วนเกินมูลค่าหน่วยลงทุนจะมีภาระภาษีสำหรับบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลในลักษณะเช่นเดียวกันกับภาระภาษีจากการลงทุนในตราสารทุนดังกล่าวไว้แล้วข้างต้นทุกประการเว้นแต่กรณีผู้ลงทุนซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาและเลือกที่จะนำเงินปันผลที่ได้รับจากกองทุนรวมไปรวมคำนวณเป็นเงินได้เพื่อเสียภาษีผู้ลงทุนจะไม่สามารถเครดิตภาษีเงินปันผลได้

1.14 การคำนวณราคาและการกำหนดมูลค่าทรัพย์สินของกองทุนรวม

กองทุนรวมต้องคำนวณมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของหลักทรัพย์และทรัพย์สินที่กองทุนรวมลงทุนไว้ทุกวันทำการการคำนวณมูลค่าทรัพย์สินสุทธิและมูลค่าต่อหน่วยจะกระทำตามขั้นตอนดังนี้

คำนวณมูลค่าทรัพย์สินสุทธิโดยการคำนวณมูลค่าหลักทรัพย์และทรัพย์สินที่กองทุนลงทุนตามหลักการมูลค่ายุติธรรม (mark to market) กล่าวคือต้องคำนวณมูลค่าจากราคาปิดหรือราคาเสนอซื้อครั้งสุดท้าย (ถ้าหลักทรัพย์นั้นไม่มีการซื้อขายในวันนั้น) บวกกับเงินสดและรายได้ค้างรับทั้งหมดที่มีหักด้วยหนี้สิน (ที่ยังไม่ได้ชำระราคา)

[มูลค่าทรัพย์สินสุทธิ (NAV) = มูลค่าทรัพย์สินตามราคาตลาด + รายได้ค้างรับ + เงินสด-หนี้สิน]

ที่มา: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2554)

คำนวณมูลค่าต่อหน่วยโดยการนำมูลค่าทรัพย์สินสุทธิมาหารด้วยจำนวนหน่วยลงทุนที่ออกจำหน่ายแล้วทั้งหมดของกองทุนนั้น

$$\text{(มูลค่าทรัพย์สินตามราคาตลาด + รายได้ค้างรับ + เงินสด - หนี้สิน)} = \text{มูลค่าต่อหน่วย} \quad \dots[2]$$

จำนวนหน่วยลงทุน(NAV ต่อหน่วย)

ที่มา: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2554)

กองทุนรวมต้องประกาศมูลค่าทรัพย์สินมูลค่าทรัพย์สินสุทธิและมูลค่าต่อหน่วยให้ผู้ลงทุนทราบทุกวันสุดท้ายของสัปดาห์ในกรณีของกองทุนปิดและทุกวันทำการที่มีการซื้อขายหน่วยลงทุนในกรณีของกองทุนเปิดการประกาศจะกระทำในหน้าหนังสือพิมพ์อย่างน้อยหนึ่งฉบับซึ่งส่วนใหญ่ก็จะเป็นหนังสือพิมพ์ข่าวธุรกิจและที่ทำการของบริษัทตัวแทนจำหน่ายเพื่อเผยแพร่ให้นักลงทุนทราบ

1.15 การวัดผลและการเปรียบเทียบการดำเนินงานของกองทุนรวม การประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนรวมโดยการเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงเป็นอัตราร้อยละ (percentage change) ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิ (ซึ่งก็คือมูลค่าของเงินลงทุนในครั้งแรกของกองทุนรวมนั้นบวก (หรือลบ) ด้วยผลตอบแทน (หรือผลขาดทุน) สะสมที่ได้จากการลงทุนนั้น) กับ

1.15.1 ดัชนีมาตรฐาน (benchmark) ที่มีกลุ่มหลักทรัพย์ที่คล้ายคลึงกับกลุ่มหลักทรัพย์ที่กองทุนรวมนั้นลงทุนดัชนีมาตรฐานจะถูกกำหนดโดยสมาคมบริษัทจัดการลงทุนเช่น

1.15.1.1 กองทุนรวมตราสารทุนเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์ (SET Index)

1.15.1.2 กองทุนรวมตราสารหนี้เปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับดัชนี ThaiBDC Bond Index และอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์เป็นต้น

1.15.2 กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนเหมือนกันในการแสดงข้อมูลเปรียบเทียบข้อมูลบริษัทจัดการจะต้องแสดงอัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงของผลการดำเนินงานนั้นย้อนหลังจากรวันที่คำนวณปัจจุบันจนถึงอดีตเช่นสามเดือนหกเดือนสิบสองเดือนสามปีและตั้งแต่วันแรกที่จัดตั้งกองทุนนั้นอัตราผลตอบแทนการลงทุนเป็นปัจจัยหลักในการวัดผลดำเนินงานของกองทุนหนึ่งเพื่อเทียบกับผลตอบแทนของกองทุนอื่นกองทุนต่างๆจึงถูกจัดกลุ่มตามวัตถุประสงค์และนโยบายการลงทุนที่คล้ายคลึงกันและนำอัตราผลตอบแทนการลงทุนมาเปรียบเทียบกับกองทุนที่มีผลการดำเนินงานดีก็จะสามารถนำมาใช้ในการจัดอันดับเพื่อผลทางการตลาดได้